नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ४६) काठमाण्डौं फागुन ३ गते २०५३ साल (अतिरिक्ताङ्क ५६

भाग २

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट जारी गरिबक्सेको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०५३ सालको ऐन नं. २८

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

९१४३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् ऐन, २०४८ लाई संशोधन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना : नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् ऐन, २०४८ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको शासनकालको पच्चीसौं वर्षमा संसदले यो ऐन बनाएकोछ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम "नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् (पहिलो संशोधन) ऐन, २०५३" रहेकोछ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् ऐन, २०४८ को दफा २ मा संशोधन : नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् ऐन, २०४८ (यस पछि "मूल ऐन" भनिएको) को दफा २ को खण्ड (ङ) पछि देहायको खण्ड (ङ१) थपिएकोछ :-

"(ङ१) "राष्ट्रिय कृषि नीति" भन्नाले राष्ट्रिय योजना आयोगबाट तय गरिएको दीर्घकालीन कृषि योजना तथा पञ्चवर्षीय योजनामा समावेश भएको कृषि योजनालाई कार्यान्वयन गर्न श्री ५ को सरकारले प्रकाशमा ल्याएको कृषि सम्बन्धी नीति सम्झनु पर्छ ।"

३. मूल ऐनको दफा ५ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा ५ को खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएकोछ :-

"(ख) कृषि उत्पादन वा गुणस्तर बढाउनको लागि कृषि क्षेत्रका समस्याहरुको निराकरणका उपायहरु पत्ता लगाई आवश्यक प्रविधि, ज्ञान तथा सीपहरुको खोजपूर्ण अध्ययन गर्ने ।"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४. मूल ऐनको दफा ६ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा ६ को सट्टा देहायको दफा ६ राखिएकोछ :-

"६. परिषद्को गठनं : (१) परिषद्को गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) कृषि मन्त्री वा राज्य मन्त्री - अध्यक्ष

(ख) सदस्य, (कृषि क्षेत्र हेर्ने) राष्ट्रिय योजना आयोग - सदस्य

(ग) सचिव, कृषि मन्त्रालय - सदस्य

(घ) सचिव, अर्थ मन्त्रालय - सदस्य

(ङ) सचिव, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय - सदस्य

(च) सचिव, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय - सदस्य

(छ) सचिव, नेपाल राजकीय विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान - सदस्य

(ज) डीन, कृषि तथा पशु विज्ञान अध्ययन संस्थान - सदस्य

(झ) परिषद्मा कार्यरत अनुभवी कृषि वैज्ञानिकहरु मध्येबाट श्री ५ को सरकारद्वारा मनोनीत एकजना - सदस्य

९९४५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ञ) कृषि अनुसन्धानको क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याई सम्बन्धित संस्थामा कार्यरत वैज्ञानिकहरु मध्येबाट श्री ५ को सरकारद्वारा मनोनीत दुई जना - सदस्य

(ट) प्रतिष्ठित व्यावसायिक कृषक वा परिषद्को सेवाबाट निवृत्त वैज्ञानिकहरु मध्येबाट श्री ५ को सरकारद्वारा मनोनीत दुई जना - सदस्य

(ठ) कृषि क्षेत्रमा संलग्न उद्यमीहरु मध्येबाट श्री ५ को सरकारद्वारा मनोनीत एक जना - सदस्य

(ड) कृषि अनुसन्धानको क्षेत्रमा गैर सरकारी संघ संस्थामा संलग्न व्यक्तिहरु मध्येबाट श्री ५ को सरकारद्वारा मनोनीत एक जना - सदस्य

(ढ) कार्यकारी निर्देशक - सदस्य-सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम मनोनीत सदस्यहरुको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ र निजहरु पुनः मनोनीत हुन सक्नेछन् ।

११९६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) श्री ५ को सरकारले आवश्यक देखेमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी परिषद्का सदस्यहरुमा आवश्यक थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।"

५. मूल ऐनमा दफा ६क. र ६ख. थप : मूल ऐनको दफा ६ पछि देहायको दफा ६क. र ६ख. थपिएकाछन् :-

"६क. परिषद्को बैठक : (१) परिषद्को बैठक वर्षमा कम्तीमा दुई पटक बस्नेछ ।

(२) परिषद्को बैठक परिषद्को अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

(३) परिषद्को सम्पूर्ण सदस्य संख्याको कम्तीमा पचास प्रतिशत सदस्य उपस्थित भएमा परिषद्को बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(४) परिषद्को बैठकको अध्यक्षता परिषद्को अध्यक्षले गर्नेछ र परिषद्को अध्यक्षको अनुपस्थितिमा परिषद्का सदस्यहरुले आफू मध्येबाट छानेको व्यक्तिले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

(५) परिषद्को निर्णय सदस्य-सचिवद्वारा प्रमाणित गरिनेछ ।

(६) परिषद्को बैठक सम्बन्धी अन्य कुराहरु परिषद् आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

६ख. परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार : परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

११९८७

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) राष्ट्रिय कृषि नीतिको अधीनमा रही कृषि सम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान गर्न आवश्यक नीति निर्माण गर्ने ।

(ख) कृषि सम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धानको प्राथमिकता तोक्ने ।

(ग) कृषि सम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान गर्न आवश्यक वार्षिक कार्यक्रम र बजेट स्वीकृत गर्ने ।

(घ) परिषद्को कार्यालयको संगठनको ढाँचा र कर्मचारी दरबन्दी स्वीकृत गर्ने ।

(ङ) नेपाल अधिराज्यमा भएका कृषि सम्बन्धी अनुसन्धान कार्यहरुको समीक्षा गर्ने ।

(च) कृषि सम्बन्धी समस्याहरुको पहिचान गरी राष्ट्रिय कृषि नीति तर्जुमा गर्न श्री ५ को सरकारलाई सुझाव दिने ।

(छ) समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिने ।"

६. मूल ऐनको दफा ७ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा ७ को सट्टा देहायको दफा ७ राखिएकोछ :-

"७. कार्यकारी समितिको गठन : (१) परिषद्को कार्य संचालनको निमित्त देहाय बमोजिमका सदस्यहरु रहेको एउटा कार्यकारी समिति हुनेछ :-

(क) कार्यकारी निर्देशक, - अध्यक्ष

(ख) सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय - सदस्य

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ग) सहसचिव, कृषि मन्त्रालय - सदस्य

(घ) सहसचिव, (कृषि क्षेत्र हेर्ने) राष्ट्रिय योजना आयोग - सदस्य

(ङ) महानिर्देशक, कृषि विभाग - सदस्य

(च) महानिर्देशक, पशु सेवा विभाग - सदस्य

(छ) परिषद्को क्षेत्रीय स्तरका कार्यालय प्रमुखहरु मध्येबाट श्री ५ को सरकारद्वारा मनोनीत एकजना - सदस्य

(ज) परिषद्को कार्यक्रम निर्देशकहरु मध्येबाट कार्यकारी निर्देशकले मनोनीत गरेको एकजना - सदस्य-सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम मनोनीत सदस्यहरुको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ र निजहरु पुनः मनोनीत हुन सक्नेछन् ।

(३) श्री ५ को सरकारले आवश्यक देखेमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी समितिका सदस्यहरुमा आवश्यक थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।"

७. <u>मुल ऐनको दफा ९ मा संशोधन</u> : मूल ऐनको दफा ९ को सट्टा देहायको दफा ९ राखिएकोछ :-

९९३९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"९. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : परिषद्ले दिएको नीति निर्देशनको अधीनमा रही समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) परिषद्ले दिएको नीति निर्देशनको अधीनमा रही कृषि सम्बन्धी अध्ययन र अनुसन्धान गर्ने, गराउने ।

(ख) परिषद्ले दिएको नीति निर्देशनको अधीनमा रही कृषि सम्बन्धी अध्ययन र अनुसन्धान गर्न आवश्यक कार्यक्रम तथा बजेट बनाई स्वीकृतिको लागि परिषद्मा पेश गर्ने ।

(ग) कृषि अनुसन्धान सम्बन्धमा आवश्यक परामर्श सेवा तथा अनुसन्धान सहयोग उपलब्ध गराउने ।

(घ) कृषि सम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान कार्यहरुको तथ्यांक तथा प्रतिवेदनहरु अद्यावधिक राख्ने ।

(ङ) परिषद्ले दिएका निर्देशनहरुको पालना गर्ने, गराउने ।

(च) कृषि अनुसन्धानसंग सम्बन्धित अन्य आवश्यक कार्य गर्ने, गराउने ।"

८. मूल ऐनको दफा १० मा संशोधन : मूल ऐनको दफा १० को उपदफा (१) मा रहेको "समितिले" भन्ने शब्दको अगाडि "परिषद् वा" भन्ने शब्दहरु थपिएकाछन् ।

९२००

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

९. मूल ऐनमा दफा १०क. थप : मूल ऐनको दफा १० पछि देहायको दफा १०क. थपिएकोछ :-

"१०क. अधिकार प्रत्यायोजन : (१) परिषद्ले आफूलाई प्राप्त अधिकारहरु मध्ये केही अधिकार परिषद्का अध्यक्ष, परिषद्का सदस्य, समिति वा उपसमितिलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(२) समितिले आफूलाई प्राप्त अधिकारहरु मध्ये केही अधिकार अध्यक्ष, सदस्य, उपसमिति वा समितिको कुनै अधिकृत स्तरको कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।"

१०. मूल ऐनको दफा १२ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा १२ को उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएकोछ :-

"(१) परिषद्को आय व्ययको लेखा व्यावसायिक लेखा प्रणाली बमोजिम राखिनेछ ।"

११. मूल ऐनको दफा १३ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा १३ को सट्टा देहायको दफा १३ राखिएकोछः-

"१३. कार्यकारी निर्देशक : (१) परिषद्को प्रशासकीय प्रमुखको रुपमा एक जना कार्यकारी निर्देशक रहनेछ ।

(२) कार्यकारी निर्देशकको नियुक्तिको लागि श्री ५ को सरकार समक्ष सिफारिस पेश गर्न देहाय बमोजिमको सिफारिस समिति रहनेछ :-

(क) सचिव, कृषि मन्त्रालय ।

(ख) श्री ५ को सरकारले तोकेको परिषद्का सदस्य बाहेकका दुईजना लब्ध प्रतिष्ठित कृषि वैज्ञानिकहरु ।

9209

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको सिफारिस समितिले कृषि अनुसन्धान परिषद् अन्तर्गत कार्यरत सक्षम र वरिष्ठ वैज्ञानिकहरु मध्ये तीनजना व्यक्तिहरुलाई कार्यकारी निर्देशकको पदमा नियुक्तिको लागि सिफारिस गर्नेछ र श्री ५ को सरकारले ती व्यक्तिहरु मध्येबाट एकजनालाई कार्यकारी निर्देशकको पदमा नियुक्त गर्नेछ ।

तर परिषद्मा कार्यरत वैज्ञानिकहरु मध्ये उक्त पदमा नियुक्तिको लागि उपयुक्त व्यक्ति उपलब्ध हुन नसकेमा सो पद खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति गरिनेछ ।

(४) कार्यकारी निर्देशकको पदको लागि सिफारिस हुने व्यक्तिहरुको योग्यता देहाय बमोजिमको हुनु पर्नेछ :-

(क) कृषि सम्बन्धी विषयमा कम्तीमा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण गरेको र कृषि सम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान कार्यको कम्तीमा दश वर्ष अनुभव भएको ।

(ख) कृषि अनुसन्धान सम्बन्धी विषयमा कृतिहरु प्रकाशन गरेको ।

(५) कार्यकारी निर्देशकको पदावधि चार वर्षको हुनेछ र निज पुनः चार वर्षको लागि नियुक्त हुन सक्नेछ ।

तर निजको कार्य सन्तोषजनक नभएमा परिषद्को सिफारिसमा श्री ५ को सरकारले निजको

7202

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

पदावधि सकिनु अघि नै निजलाई पदबाट हटाउन सक्नेछ ।

(६) कार्यकारी निर्देशकको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।"

लालमोहर सदर मितिः- २०५३।११।३।६

आज्ञाले,

विनोदकुमार देवकोटा

श्री ५ को सरकारको का.मु. सचिव

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।